

prepeva. Mnogo se tudi bavi knjižica s pravopisom, kateri še dandanes ni popolnoma utrjen. in še vedno je vojska med etimologi in fonetiki! Vraz je naposled zapisal mnogo narodnih pesmij in je bil prednik v tej reči Kuhaču.

Fr. S. Lekše.

ČEŠKO SLOVSTVO.

»**O vycování a vyučování hluchoněmých.**« Učitelům, duchovním, kand. učitelství, bohoslovcům a všem přátelům hluchoněmých podává Karel Huleš, učitel na obecné škole v Č. Budějovicích. Nákladem vlastním. 1891. 8°. Str. 95. — Priporočamo to knjigo vsem, ki se želé poučiti, kako treba ravnati z gluhonemimi učenci. Dobiva se delce pri pisatelju.

Dr. Fr. L.

»**České album**« izdaje Jos. Vilimkova tiskarna. České album je zbirka slik zaslužnih pisateljev, učenjakov, mož in žen čeških. Snopič 17. in 18. prinašata podobe in življenjepise Vítězslava Háška in Jos. Kaj. Tyla. Vsaka slika posebej stane s poštnino vred 45 kr.

»**Sebrané spisy Alojzija Jiráska.**« 12. zvezek obsega drugi del povestij in slik iz življenja: »Z malých cest, Host, Gardista, Krájká, V pekle, O lovu in Tčevská hranice«.

Veliki, narodni in kulturni pomen Alojzija Jiráska v češki literaturi je že tudi častitim čitateljem »Dom in Svet«-a dobro znan, ki so večkrat kratko oceno njegovih spisov brali — življenjepis pa v »Spomeniku slovanske vzajemnosti« iz l. 1886., str. 269.

»**Zakladové živnostenského maliřství písma**« podaje jako nazorno celo vrsto različnih črk, katere so ljudje rabili v poprejšnjih stoletjih. Celo delo bođe obsegalo te-le vrste pisem: V prvem snopiču: »Latinsko«; v drugem: »Črke okrogle«; v tretjem: »Pismo italško in rimsko«; v četrtem: »Rimsko modérno pismo«; v petem: »Pismo renaissansko«; dalje v sedmem: »Pismo starogotično«; v osmem: »Gotično pismo modérno in mali švabah«; v devetem: »Veliki švabah in frakturo«; v desetem: »Inicijálke češke in francoske.« Cena 2 gld. in 50 krajcarjev.

Delo to spisuje in izdaja Al. Studnička, ravnatelj c. kr. državne rokodelske šole v Jaroměri. Delo je jako pomenljivo.

»**Hudební album.**« Upravil Zdeněk Fibich. Beletristično prilogo: »U klavíru« upravlja Jaroslav Kvapil. »Hudební album« prinaša domače češke skladbe za glasovir. Ime Fibich je prav dobro znano vsem skladateljem in vsem, ki se za godbo zanimajo, zato ga ni treba hvalliti in priporočati. Obseg: »Serenada« (prof. H. Trnečka), »Mazurka« (Hartela), »Etuda« (D-mol Knittla), »Capriccionetto« (Sukova), Malotov »List z knihy života« itd.

Od novega leta izhaja izvrstno urejevan nov pedagogijski list: »**Vychovatel**«, ki ga zalaga društvo »Vlast«, a urejuje gosp. Fr. Pohunek. Izhaja trikrat na mesec na celi poli in stane na leto 3 gld. Jako ga priporočamo.

Fr. L-r.

POLJSKO SLOVSTVO.

»**Katalog wydawnictw Akademii Umiejętności w Krakowie 1873—1891**« ułożył Maurycy Stankiewicz. Kraków. Nakł. Akademii Umiejętności. 1891. — S tem naslovom je izšel zapisnik vseh del, katera je izdala doslej znanstvena akademija v Krakovu. Zlasti omenjamo ta zapisnik zato, ker ne naznanja samo stereotipno izdanih del z njih ceno, ampak označuje vsebino posameznih knjig. Zato ima nekako knjigopisno lice. Največji del obsega redno izhajajoče zvezke, v katerih so bili natisnjeni znanstveni sestavki prvih poljskih pisateljev. Naznanjena je vsebina več letnikov; seveda olajšuje to posebno tujemu bralcu pregled in porabo. Znanstvene snovi v izdanih akademije so tako razdeljene: 1. jezikovni del, 2. zgodovinsko-modroslovni del, 3. matematično-prirodoslovni del. Razven tega izhaja v mesečnih obrokih »Anzeiger der Ak. der Wissenschaften in Krakau« z zapisniki sej, izdanimi v francoskem ali nemškem jeziku. Večja dela se izdajajo še posebej.

Jezikoslovni in zgodovinsko-modroslovni del (deloma tudi tretji) se pečata zlasti s poljskimi razmerami; zato se mora vsak raziskovalec poljskega slovstva, jezika, zgodovine obrniti do teh izdanj. Spisov o drugih slovanskih narodih je malo, tako da dela, ki se pečajo z drugimi slovanskimi vprašanji, lahko naštejemo tukaj: Petrov Aleksander: »Glasoslovje dolnjelužičanskega jezika« (Rozprawy« T. II. 1875.); Hanuš Jan.: »O nosnih samoglasnikih pri Pomorjanih in Kašubih« (»Rozprawy« T. VIII. 1880.); Hanuš Jan.: »O litoslovanski dōbi v primeru z indoevropstvom« (»Rozprawy« T. XI. 1886.); Zawilinski Roman: »O tako zvanih slovanskih runah« (»Archivum« T. V. 1886) in nekaj manjših spisov. — Starinoslovski, geologijski, narodopisni, zvezdoslovski spisi itd. se ozirajo tudi večinoma le na gališko ozemlje. P. Polanski.

SLOVENCİ IN RUSKO SLOVSTVO.

V almanahu Славянская Муза« (Slavjanskaja Muza) СИБ. 1891, katerega je izdajal Umanov-Kaplunovskij, izšlo je mnogo pesmij drugih slovanskih pesnikov v ruskem prevodu. Iz slovensčine je prevedenih šest pesmij S. Gregorčiča, jedna Prešernova in dve slovenski narodni. — V mesečnih izdanih lista »Славянское Обозрѣніе« (»Slavjanskoje Obozrenije«), katerega urejuje A. Budilovič, je na str. 606. kratek življenjepis slovenskega pisatelja Franca Cegnarja. — Letnik 1892. istega lista je prinesel na str. 201. pregled slovenskega slovstva l. 1891. (»Обзоръ словянскої литературы за 1891. годъ.) V nekaterih zvezkih so tudi dopisi iz slovenske zemlje, kateri govoré o sedanjem narodnem in političnem položaju. — Naj omenimo tukaj delo, ki zanima jednako vse Slovane, t. j.: »Очерки философи и Славинъ« (Opis modroslovja v Slovanih), izdaje je I. Kolubovskij; ta pisatelj podaje prvi zgodovino modroslovnega razmotrivanja pri posameznih slovanskih narodih. P. Polanski.